

A opta olimpiadă de lingvistică Asia-Pacific

29 martie – 12 aprilie 2026

Probleme

- Ascultați cu atenție supraveghetorii și urmați instrucțiunile acestora.
- Timpul efectiv de lucru este de cinci ore. Setul de probleme are șase pagini și conține cinci probleme. Puteți rezolva problemele în orice ordine.
- În timpul probei, este interzisă folosirea oricăror dispozitive electronice, materiale scrise sau tipărite, precum și a oricărui ajutor din exterior.
- Dacă aveți întrebări în legătură cu oricare dintre probleme, ridicați mâna și întrebați unul dintre supraveghetori. Supraveghetorul va consulta membrii juriului înainte de a vă răspunde.
- Reguli pentru redactarea soluțiilor:
  - Nu copiați enunțurile problemelor.
  - Rezolvați fiecare problemă pe o foaie (sau foi) separată (separate).
  - Folosiți doar fața foii de răspuns (nu scrieți și pe verso).
  - Pe fiecare foaie de răspuns scrieți-vă numele, numărul problemei și numărul foii de răspuns. Dacă folosiți mai multe foi pentru rezolvarea unei singure probleme, acestea trebuie numerotate consecutiv. De exemplu:

Nume	...	Nume	...	Nume	...
Problema nr.	5	Problema nr.	5	Problema nr.	5
Pagina nr.	1 / 3	Pagina nr.	2 / 3	Pagina nr.	3 / 3

însemnând prima, a doua și a treia foaie (din trei) pentru a cincea problemă.

Altfel, rezultatele voastre ar putea fi atribuite în mod greșit unui alt participant.

- Dacă nu se specifică altfel, trebuie să descrieți toate tiparele sau regulile pe care le-ați identificat în date. În caz contrar, soluția voastră nu va primi punctajul complet.

Setul de probleme trebuie ținut confidențial până la publicarea acestuia pe pagina oficială a APLO <https://aplo.asia>. Este interzisă divulgarea sau discutarea problemelor online până atunci.

Problema nr. 1 (20 de puncte) Se dau câteva forme verbale în limba ja'a kumiai și toate traducerile lor posibile în limba română:

ʔijŋ	<i>eu i-l dau</i>	ʔua:	<i>eu îl fac să plece</i>
a:	<i>el pleacă</i>	kuamp	<i>fă-l să meargă!</i>
map	<i>eu îl doresc</i>	mijŋ	<i>tu i-l dai</i>
mnʔijŋ	<i>ei ți-l dau</i>	mxuʔtup	<i>el te face să sari</i>
nua:	<i>noi îl facem să plece</i>	ŋkmʔap	<i>dorește-mă!</i>
ŋmnuʔa:	<i>voi mă faceți să plec</i>	ŋnʔar	<i>el mă fură</i>
xtup	[<i>eu sar</i> <i>el sare</i>]	namp	[<i>noi mergem</i> <i>ei merg</i>]
■nar	<i>eu te fur</i>	■nma■	<i>noi te dorim</i>

Unele forme sunt parțial acoperite de cerneală vărsată.

(a) Traduceți în limba română:

1. ʔamp
2. mnua:
3. ŋnmʔap

Există o singură traducere posibilă pentru fiecare item.

(b) Următoarele forme verbale conțin erori:

4. ŋʔa:
5. kuʔamp

Adăugați câte o singură literă la fiecare dintre ele pentru a le corecta și traduceți-le în limba română.

(c) Traduceți în ja'a kumiai:

6. <i>eu plec</i>	10. <i>tu îl furi</i>
7. <i>noi plecăm</i>	11. <i>ei te doresc</i>
8. <i>fă-mă să sar!</i>	12. <i>el mi-l dă</i>
9. <i>voi mergeți</i>	

△ Limba ja'a kumiai aparține familiei yuman. Este vorbită de 4 persoane în Mexic.

ʔ se pronunță ca o scurtă pauză de respirație, ca în mijlocul lui *uh-oh*. ŋ și x sunt consoane. Semnul [◌:] plasat după o vocală marchează lungirea acesteia.

— Arul Kolla

Problema nr. 2 (20 de puncte) Se dau câteva propoziții în limba yaqui și traduceri lor în limba română:

1. u'u te:ko bwi:kan	Șeful cântă acum.
2. huhusai mi:sim bwa:nak	Niște pisici maro au plâns.
3. u'u chukui se:wa ponwak	Floarea neagră a fost lovită.
4. ume vakochim bwa:nak	Șerpii au plâns.
5. chu:'u ume mosenim bwanria	Un câine plânge pentru țestoase.
6. tosai va:kot uka husai misita ponne	Un șarpe alb va lovi pisica maro.
7. mo:sen usita uka sewata ponria	O țestoasă lovește floarea pentru un copil.
8. bwanwan	Cineva plânge acum.

Pe baza datelor de mai sus, un lingvist a tradus următoarele propoziții, dar a făcut greșeli:

9. u'u u:si wikitta ponriawa	— greșit: Copilul este lovit pentru o pasăre. corect: Cineva lovește o pasăre pentru copil.
10. u'u va:kot usita ponriawa	— greșit: Șarpele este lovit pentru un copil. corect: Cineva lovește un copil pentru șarpe.

(a) Traduceți în limba română:

11. u:si bwi:kak
12. mo:sen ponwa
13. u'u wi:kit uka mosenta bwanriane
14. ume te:kom totosai se:wam po:na

(b) Traduceți în yaqui:

15. O pasăre lovește acum un șef.
16. Păsările negre cântă pentru copii.
17. Cineva lovește acum câinele maro pentru pisică.

△ Yaqui aparține familiei uto-aztece. Este vorbită de aprox. 20 500 de persoane în statul Sonora din Mexic și în Arizona, SUA.

bw, **ch** și **'** sunt consoane. Semnul **ː** plasat după o vocală marchează lungirea acesteia.
— Kazune Sato, Tsuyoshi Kobayashi

Probleme

Problema nr. 3 (20 de puncte) Se dau numerele de la 1 la 10 în limba ngiti, în ordine alfabetică:

arɯ arɯbhɯ arɯgyetdi atdi aza imbo ibhɯ idrɛ ifɔ ɔɔ

Pentru numerele mai mari ca 10, limba ngiti are două sisteme diferite: un sistem tradițional și un sistem dezvoltat mai recent. Tabelul de mai jos conține câteva numere mai mari decât 10 scrise în ambele sisteme, precum și valorile acestora. Acestea sunt prezentate în ordine crescătoare.

Sistem tradițional	Sistem nou	Valoare
otsivi		
	idrɛ dɔna ɔɔ na	
otsi dɔ atdi		
ɔɔi	idrɛ dɔna aza na	
(A)	idrɛ dɔna arɯgyetdi na	
arotsivi		23
adzoro dɔ atdi	ɔɔ kumi dɔna arɯgyetdi na	
(B)	ifɔ kumi dɔna arɯbhɯ na	
wadhɨ dɔ wadhɨvi	(C)	
ɔɔ wadhɨ dɔ otsi	arɯbhɯ kumi dɔna aza na	
(D)	arɯgyetdi kumi	
ibhɯ wadhɨ dɔ adzorovi	mɨya dɔna ɔɔ kumi dɔna ibhɯ na	
ifɔ wadhɨ dɔ ɔɔi dɔ ɔɔ	(E)	146
imbo wadhɨ dɔ idrɛ	(F)	
arɯbhɯ wadhɨ dɔ aba dɔ atdi	ɔɔ mɨya dɔna ifɔ kumi dɔna imbo na	
(G)	ɔɔ mɨya dɔna arɯ kumi na	
(H)	ibhɯ mɨya dɔna imbo na	305

Completați spațiile (A–H). Nu se cer răspunsuri pentru spațiile hașurate.

△ Ngiti aparține ramurii sudanice centrale a familiei limbilor nilo-sahariene. Este vorbită de aprox. 85 000 de persoane în Republica Democratică Congo. Astăzi, doar câțiva bătrâni își mai amintesc sistemul tradițional.

ɛ, i, ɔ și ɯ sunt vocale. Deși limba ngiti are tonuri, mărcile tonale au fost excluse din problemă pentru simplitate.

— Minkyu Kim, Vlad A. Neacșu

Problema nr. 4 (20 de puncte) Se dau câteva construcții în limba lulamogi și traduceri lor în limba română:

βatólóka	<i>ele evadează</i>
tíβálíkukyaagálá	<i>ele nu îl caută acum</i>
βálikutuvunáánízyá	<i>ele ne dau responsabilitate acum</i>
tíβasééhúlíká	<i>ele nu migrează</i>
titúkihalákátá	<i>noi nu îl zgâriem</i>
alikuβálá	<i>ea numără acum</i>
aalya	<i>ea mănâncă</i>
túlikugwá	<i>noi cădem acum</i>
tyalíkuβakuléémbéla	<i>ea nu le conduce acum</i>
tufúkámíla	<i>noi ingenunchem</i>
βálikwagálá	<i>ele caută acum</i>
tyaβiikúlá	<i>ea nu descoperă (ceva)</i>
tyaagwá	<i>ea nu cade</i>
títúlikuseehúlíká	<i>noi nu migrăm acum</i>
túmwaazíka	<i>noi o împrumutăm</i>
βátukuléémbéla	<i>ele ne conduc</i>

(a) Marcați tonurile corecte:

1. **tumutya** *noi o speriem*
2. **tiβalikwanzulula** *ele nu prelungesc (ceva) acum*
3. **titwoonoona** *noi nu stricăm (ceva)*
4. **alikutusiβa** *ea ne leagă acum*
5. **βaholoota** *ele sforăie*

(b) Traduceți în lulamogi:

6. *ea nu o strică acum*
7. *noi le dăm responsabilitate*
8. *noi nu prelungim (ceva)*
9. *ele evadează acum*
10. *ea nu sperie*

△ Lulamogi aparține grupului bantu din familia limbilor atlantic-congoleze. Este vorbită de aprox. 185 000 de persoane în Uganda.

β, w și y sunt consoane. Vocalele dublate se pronunță lung. Lulamogi are două tonuri: semnul ◡ plasat deasupra unei vocale marchează tonul înalt, în timp ce tonul jos nu se marchează.

— Ji Hun Wang

Problema nr. 5 (20 de puncte) Se dau câteva cuvinte și combinații de cuvinte în limba bangime și traducerile lor în limba română:

à bìì ⁿ	<i>capra</i>	džèndžé	<i>crocodil</i>
à gàrìbù	<i>cerșetorul</i>	màà džéndžè	<i>crocodilul lui</i>
tùùré	<i>hienă</i>	džèndžéndè	<i>crocodili</i>
ā tūūrè	<i>hiena</i>	àà màà džéndžéndè	<i>crocodilii voștri</i>
à kwàà	<i>gâtul</i>	kwāāndè	<i>gâturi</i>
máá bújágíndè	<i>fructele mele de guava</i>	nì màā kwàāndé	<i>gâturile lor</i>
tājndè	<i>coșuri de paie</i>	bùtígé	<i>porc-spinos</i>
tāārè	<i>păianjen</i>	ā bûtígè	<i>porcul-spinos</i>
máá tààrè	<i>păianjenul meu</i>	àà bûtígè	<i>porcul tău spinos</i>
à dijàndé	<i>satele</i>	pìjèw	<i>pasăre-rinocer</i>
māà dijà	<i>satul lui</i>	àā pìjèw	<i>pasărea ta rinocer</i>
tùndúró	<i>poveste</i>	nè màā pìjèwndé	<i>pasările noastre rinocer</i>
màà túndúróndè	<i>poveștile lui</i>	màà kwáábéndè	<i>plantele lui succulente</i>

Traduceți în bangime:

1. <i>sat</i>	6. <i>hiena mea</i>
2. <i>capre</i>	7. <i>hienele voastre</i>
3. <i>capra lui</i>	8. <i>cerșetorii</i>
4. <i>păianjenul</i>	9. <i>coșul lor de paie</i>
5. <i>fructul de guava</i>	10. <i>planta noastră succulentă</i>

△ Bangime este o limbă izolată. Este vorbită de aprox. 3500 de persoane în sudul Maliului. Bangime are trei tonuri: înalt (´), mediu (˘) și jos (`).

dž este o consoană. **ε** este o vocală. Vocalele dublate se pronunță lung. Semnul ⁿ plasat după o vocală marchează nazalizarea acesteia.

Hiena, pasărea-rinocer și porcul-spinos sunt specii de animale.

— *Panawat Tiacharoen, Faraz Ahmed*

Editor-șef: Panawat Tiacharoen

Editori: Faraz Ahmed, Shinjini Ghosh, Jianxing He, Zdravko Ivanov, Jerome Jochems, Minkyu Kim, Tsuyoshi Kobayashi, Arul Kolla, Tamila Kraștan, Vlad A. Neacșu, Dana Ospanova, Leonardo Paillo, Tung-Le Pan, Alexander Piperski, Deeraj Pothapragada, Kazune Sato, Sarah Toor, Ji Hun Wang, Jaeyeong Yang

Textul în limba română: Vlad A. Neacșu

Succes!